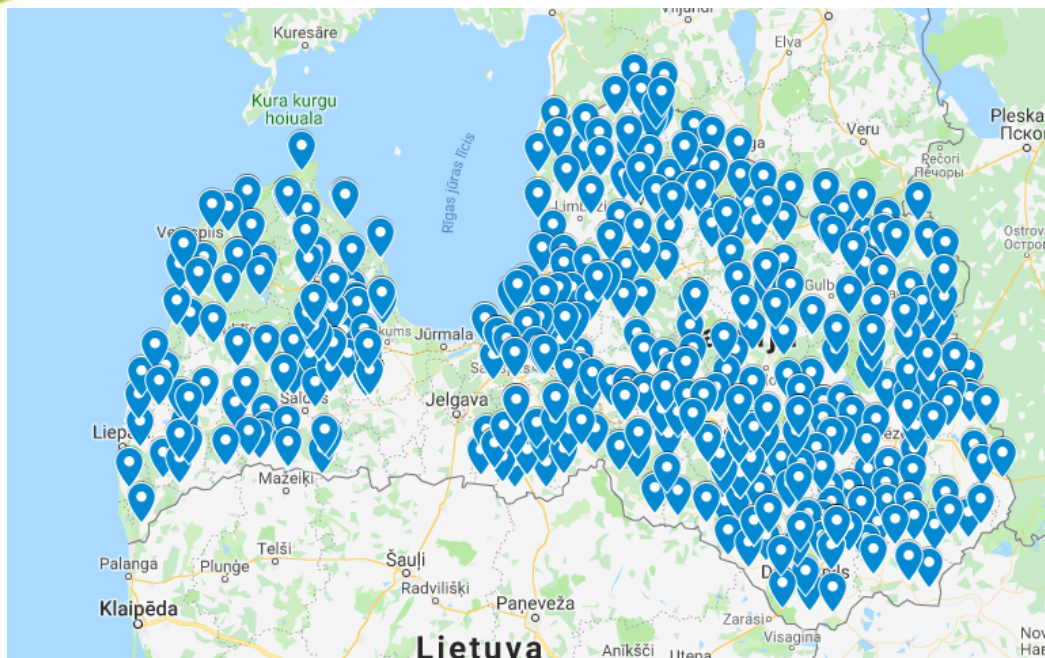

Kopienas (NVO un neformālas iedzīvotāju grupas) atbalstošā vide Latvijas novados

LLF datu izpēte

MK un NVO Memoranda padomes sēde
2019. gada 30. oktobrī

Tikai **4% Latvijas iedzīvotāju laukos** iesaistās pilsoniskās līdzdalības aktivitātēs (Rīgā – 16%), turklāt biežākā līdzdalības aktivitāte ir talkas (25% no līdzdalības aktivitātēm) – vides sakopšana, nevis iesaiste/līdzdalība politiskajos procesos vai kopienas sociālās vides uzlabošanā.

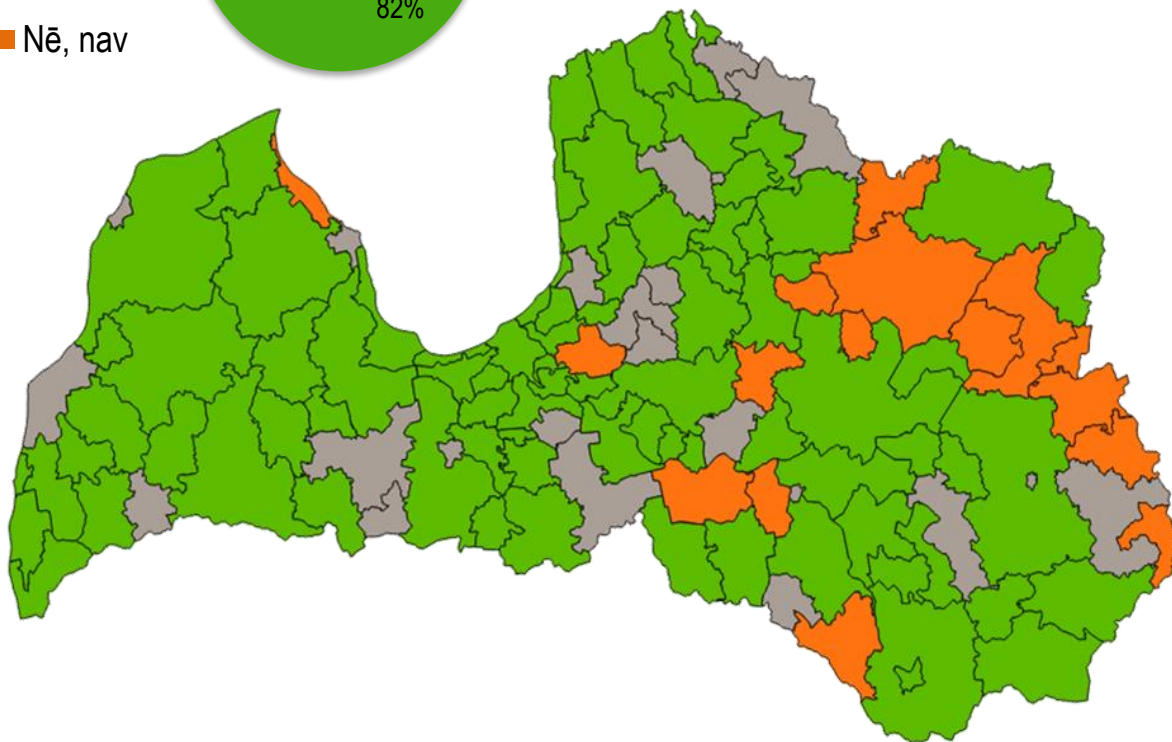
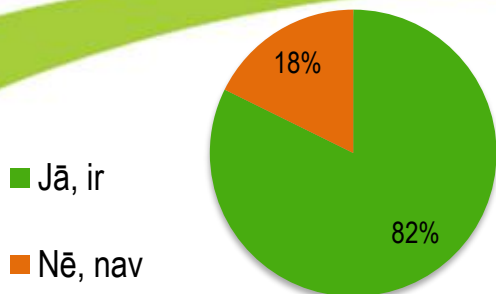

**Aktīvās kopienas –
2018. gadā
krāsojām pagastus**

*Vai katrā Latvijas pagastā ir
vismaz viena formāla
iedzīvotāju grupa savas
vietas attīstības un
līdzdalības sekmēšanai?*

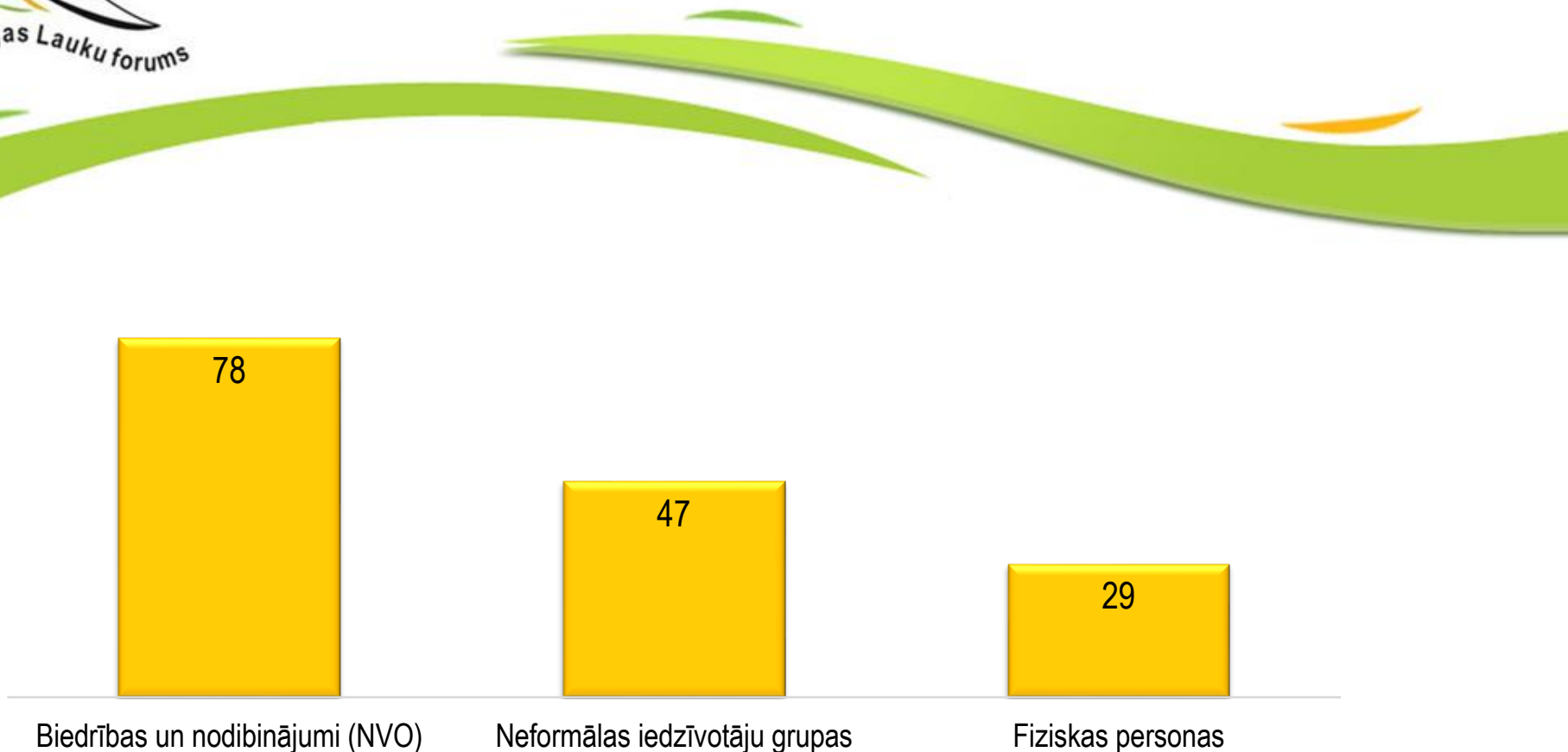
Apzinājām visus pagastus, pagaidām izņemot
«posmiņu» Latvijas vidienē.

Karte pieejama LLF mājaslapā
(lf.partneribas.lv) vai ej.uz/LLF-aktive-pagasti

**Pašvaldību iniciētie
projektu konkursi NVO
un neformālām
iedzīvotāju grupām –
2019. gadā
«krāsojam» novadus**

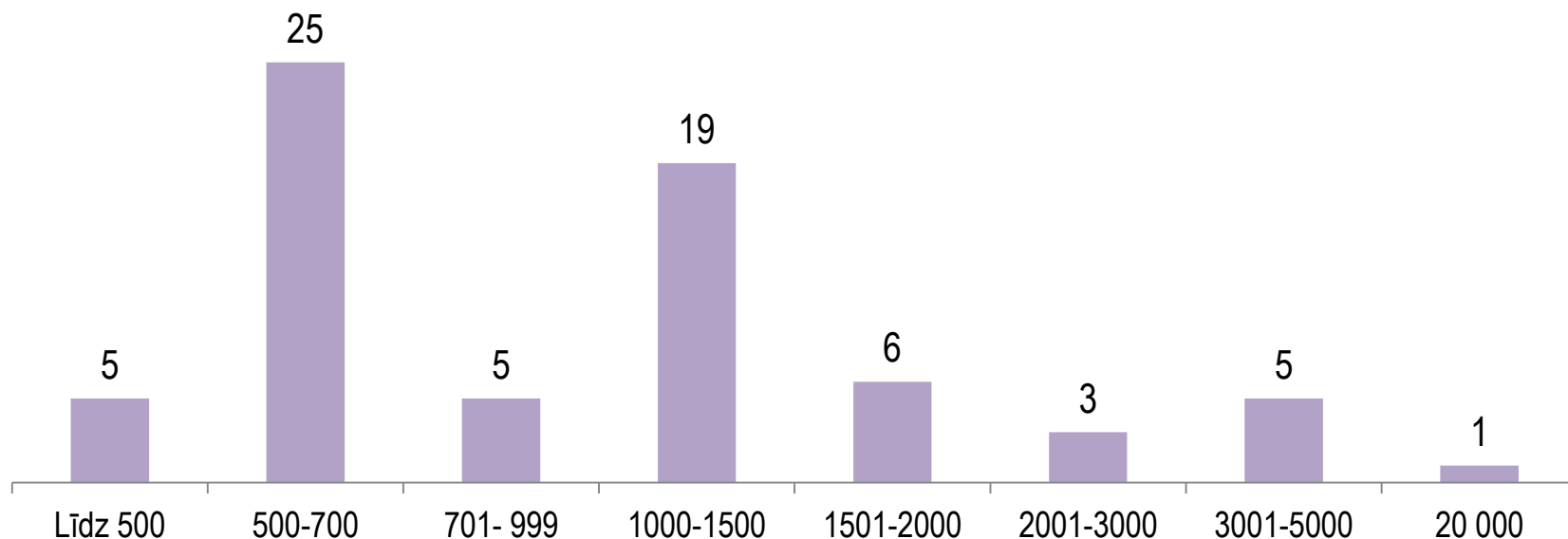
LLF vasarā apzināja visas pašvaldības, lai noskaidrotu aktuālo situāciju.
Viedokļus sniedza 103 respondenti no 97 pašvaldībām.

24 pašvaldībās atbalstu var saņemt tikai biedrības un nodibinājumi.

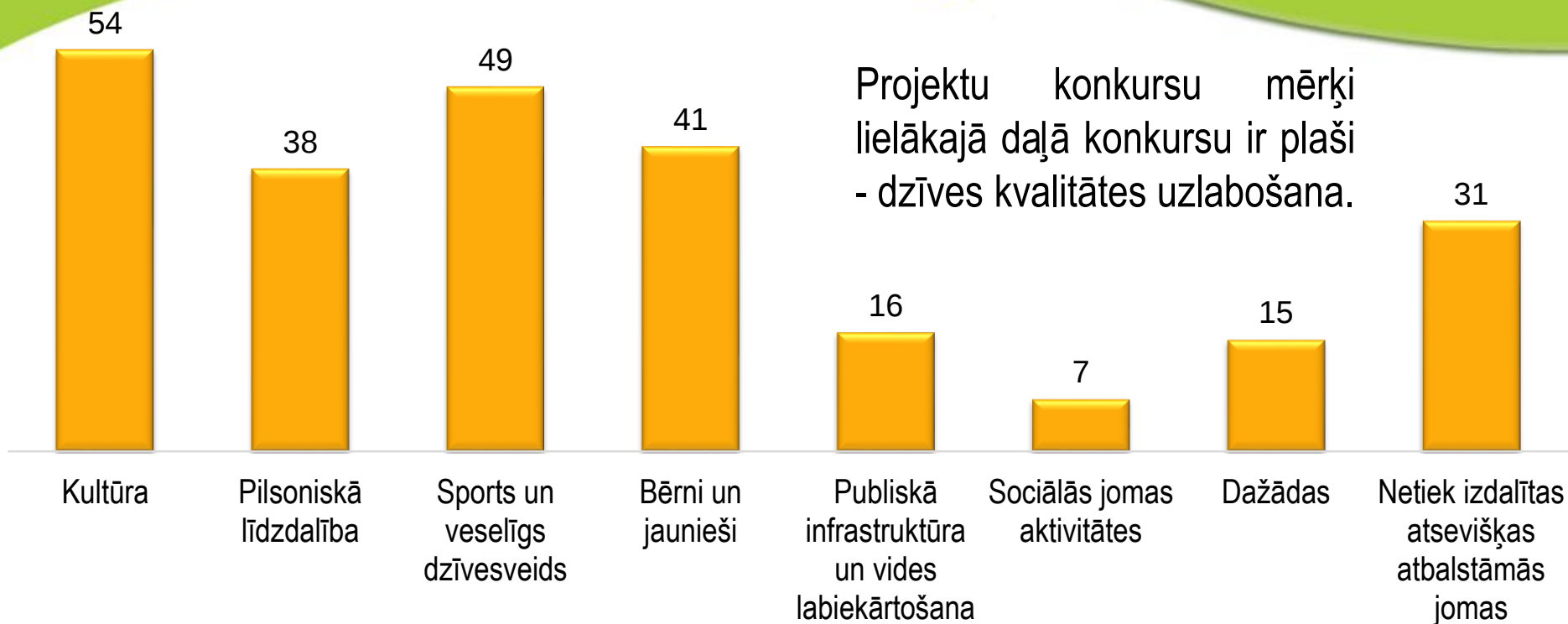
Vērtēšanu 2/3 atbildējušo pašvaldību veic pašvaldība (1/3 - pašvaldības deputāti, 1/3 – komiteja, kurā ir pašvaldību pārstāvji), tikai 1/3 to dara sadarbībā ar citiem „ārējie” komitejas locekļiem vai sadarbībā ar tiem (NVO, iedzīvotāji, eksperti utt.).

Finansējuma apjoms (EUR) vienam projektam

Lielākās summas ir pēc iedzīvotāju skaita un budžeta lielākās pašvaldībās – no 200 līdz 20 000 Eur.

¼ atbildējušo pašvaldību konkursā ik gadu tiek atbalstīti līdz 5 projekti, 1/3 atbalsta 5-10 projektus, ¼ 10 līdz 20, bet pārējie – vairāk kā 20 projektus.

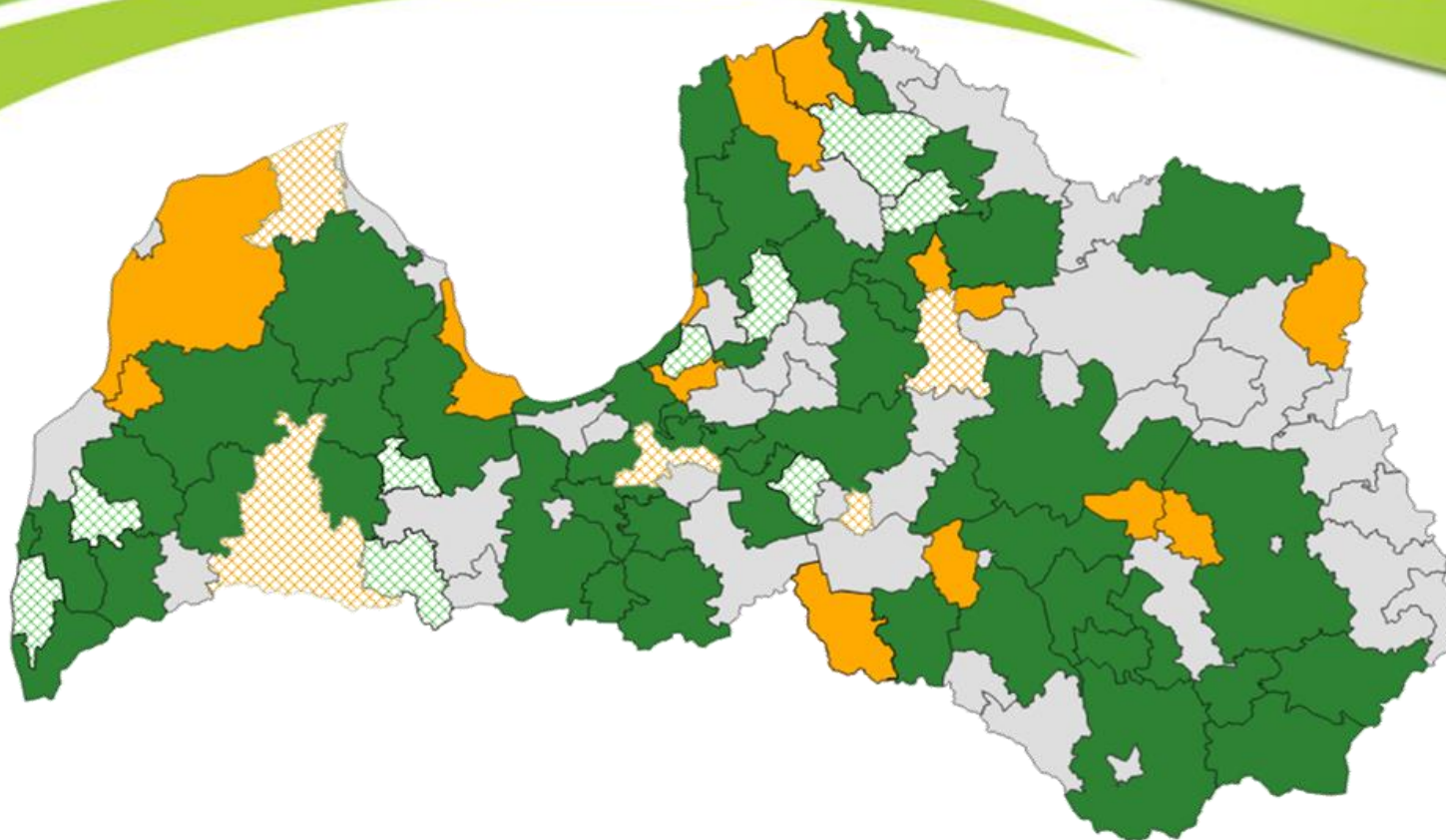

Projektu konkursu mērķi lielākajā daļā konkursu ir plaši - dzīves kvalitātes uzlabošana.

- KULTŪRA (kultūras nozares organizācijas vai šajā jomā īstenotas aktivitātes)
- PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA (organizācijas, kurām PL ir darbības mērķis vai šajā jomā īstenotas aktivitātes)
- SPORTS (sporta nozares organizācijas vai šajā jomā īstenotas aktivitātes)

- JAUNIEŠI (jauniešu organizācijas vai šajā jomā īstenotas aktivitātes)
- Dažādām, piemēram, novada tēla veidošana, cilvēku talantu un sasniegumu apzināšana, tūrisma sekmēšana, uzņēmējdarbības uzsākšana, daudzdzīvokļu māju vide / atbalsts

Iedzīvotāju aktivitāte novados (proj. konkursu kontekstā)

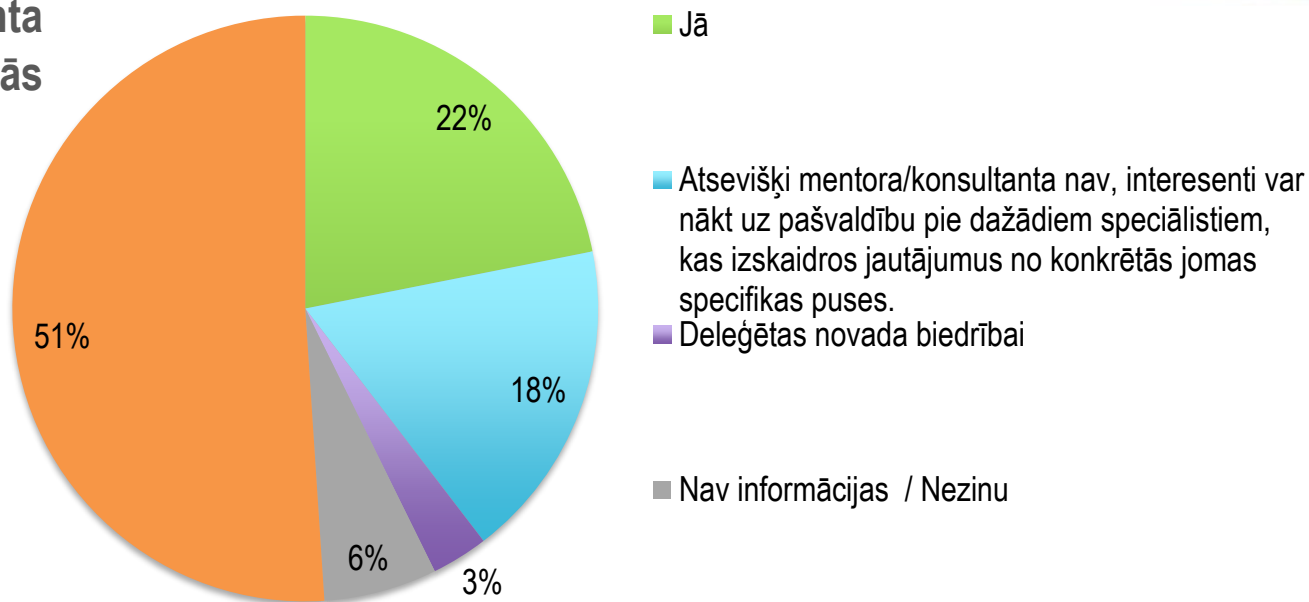

Zaļš – augsta aktivitāte
Oranžs – zema
aktivitāte

Gaiši zaļš – aktivitāte
pieaug,
Gaiši oranžs –
aktivitāte samazinās

Pašvaldību pārstāvju raksturotajai teritorijas NVO un iedzīvotāju aktivitātei netika identificēta sasaiste ar konkrētajā pašvaldībā esošo projektu konkursu apjomu summām vai noteikto atbalsta mērķu tvērumu vai jomu.

Mentora / konsultanta pieejamība pašvaldībās

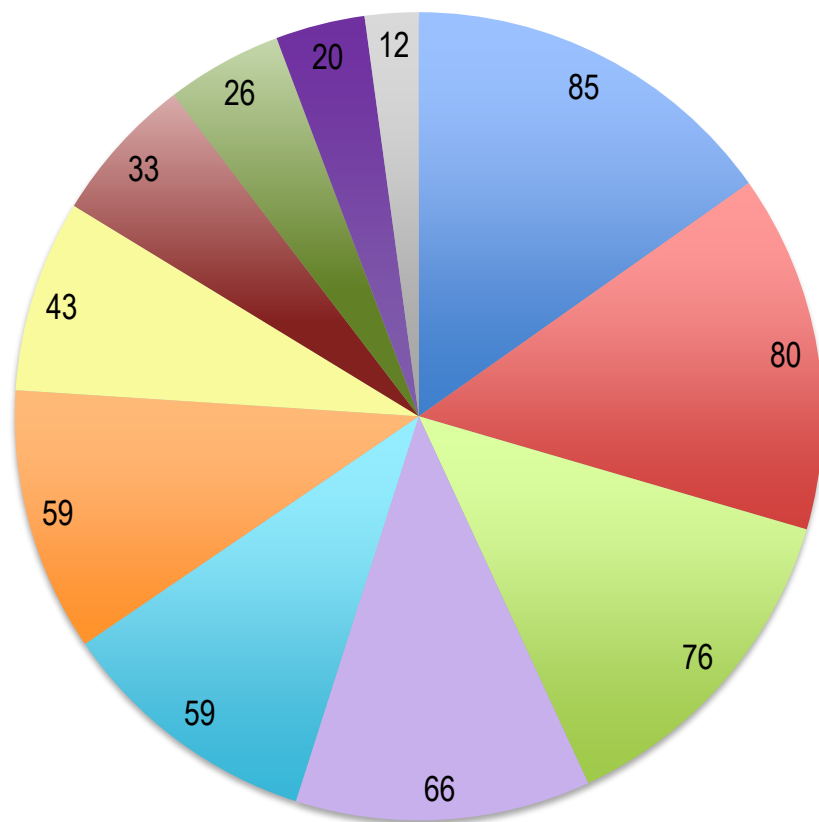

Pašvaldību īpašumi

84 % novadu ir **nodevuši lietošanā / izīrē savā īpašumā esošas telpas** NVO vai neformālām iedzīvotāju grupām. Lielākoties – vecās skolas, kino u.c. sabiedriskas ēkas, t.sk. daļa novadu ir gatava rīkoties pēc pieprasījuma.

Sabiedriskā labuma organizācijām (SLO) tiek piešķirtas atlaides NĪN.

Pašvaldību skaits, kurās tiek sniegts atbalsts vai iniciēta sadarbība ar NVO vai neformālām iedzīvotāju grupām

- Informācijas publicēšana novada medijos par iedzīvotāju iniciatīvām, NVO aktivitātēm
- Līdzfinansējums LEADER programmā atbalstītajiem sabiedriskā labuma projektiem
- Sadarbība sporta sacensību organizēšanā
- Atbalsts transporta nodrošināšanā pieredzes braucieniem / pasākumiem
- Atbalsta / finansējuma piešķiršana iniciatīvām bez projektu konkursa vai deleģējuma/sadarbības līguma
- Sadarbība novada/pagastu/pilsētas svētku organizēšanā
- Sadarbība labdarības pasākumu un ziedošanas akciju organizēšanā
- Atsevišķas mājaslapas sadaļas "sabiedrības līdzdalība" uzturēšana
- Sadarbība sabiedrisko apspriešanu organizēšanā
- Cits
- Nav informācijas / Nezin / Nenotiek

- **Regulāri un prognozējami projektu konkursi** (72% konkursi ir vienreiz gadā);
- Bieža prakse - **papildus finansējuma piešķiršana** gadījumos, kad pietrūkst finansējuma. Atsevišķās pašvaldībās – finansējums tiek sadalīt proporcionāli visiem kvalitātei atbilstošiem projektiem;
- Projektu konkursi lielākoties ir **finansējuma ziņā nelieli ar salīdzinoši īsu īstenošanas periodu un ātri sasniedzamu rezultātu**. Biežāk tiek atbalstīti projekti, kuru rezultāts ir „taustāms” vai „saskaitāms”, piemēram, noorganizēti pasākumi, ierīkota atpūtas zona daudzdzīvokļu māju pagalmā u.c.
- Pašvaldību izvirzītie mērķi projektu konkursiem bieži vien ir ļoti plaši un vispārīgi, un projektu konkursos atbalstītie projekti bieži tikai netiešā veidā;

- Nepieciešams izstrādāt un padarīt sabiedrībai **zināmu, caurspīdīgu, saprotamu un apolitisku** praksi finansējuma sadalīšanai NVO un neformālām iedzīvotāju grupām ne vien konkursu, bet arī citās formās;
- Pozitīvi vērtējami un būtu plašāk izmantojami **citi atbalsta veidi**, piemēram, telpu nodošana nomā, deleģējuma līgumi, sadarbība aktivitāšu nodrošināšanā u.c.
- Paplašināma prakse piešķirt **atbalstu / līdzfinansējumu** teritorijas NVO, kas saņēmušas **ES, valsts vai citu finansējumu konkursos**, kas ļauj NVO īstenot lielāka apjoma un ilgtermiņa iniciatīvas un nodrošināt pastāvīgu NVO darbību;
- **Sociālo un citu inovāciju iniciēšana un ieviešana ir pozitīva**, vienlaikus situācija Latvijā ir ļoti daudzveidīga, tāpēc svarīgi būtu pielāgot rīkus konkrētajai teritorijai, inovācijas ieviešot pakāpeniski un tām sagatavojot iedzīvotājus;
- Pašvaldības ir lielisks vidutājs, nodrošinot **sinerģiju starp vietēju līmeni un nacionāla līmeņa** atbalsta instrumentiem, t. sk. Aktīvi sadarbojoties ar esošajām NVO atbalsta vienībām;

- Daudzviet pastāv **«pastāvīgā klientu» grupa**, minimāla jaunu iedzīvotāju grupu iesaiste. Jaunu iedzīvotāju grupu iesaistei un sabiedrības informēšanai par esošajiem rīkiem nepieciešams **mērķtiecīgs darbs, proaktīva rīcība un jauni komunikācijas kanāli**;
- **Pašreiz konsultācijas un atbalsts** tiek nodrošināts sazinoties ar „kādu no pašvaldības pārstāvjiem, kas kompetents atbilstošajā jomā” un atkarīga no katras iesaistītās puses ieinteresētības palīdzēt rast atbildi. Būtu rekomendējams deleģēt darbu ar NVO un sabiedrības līdzdalību konkrētam pašvaldības pārstāvim vai NVO, slēdzot sadarbības līgumu, un piešķirot atbilstošu finansējumu
- **Nepieciešama pašvaldības pārstāvju un sabiedrības izglītošana** par līdzdalības nozīmību un resursiem, ko sabiedrība var sniegt, iesaistoties teritorijas attīstības veidošanā un kopīgu mērķu sasniegšanā.

Paldies par uzmanību!

laukuforums@gmail.com

+371 28855427

llf.partneribas.lv un laukuforums.lv

twitter.com/Laukuforums

www.facebook.com/Laukuforums

www.draugiem.lv/llf